

STANDARD KSZTAŁCENIA
Kierunek Kognitywistyka
STUDIA DRUGIEGO STOPNIA

I. WYMAGANIA OGÓLNE

Studnia drugiego stopnia trwają cztery semestry. Liczba godzin zajęć nie powinna być mniejsza niż 1555. Liczba punktów ECTS nie powinna być mniejsza niż 120.

II. OPIS KIERUNKU

Przedmiotem zainteresowania kognitywistyki są procesy odbierania, przetwarzania oraz wykorzystywania informacji. Podmiotem badania jest człowiek w swojej złożonej strukturze oraz jego relacja ze światem zewnętrznym.

Kognitywistyka jest interdyscyplinarną dziedziną wiedzy, integrującą nauki medyczne, humanistyczne oraz informatyczne. Opisuje mechanizmy funkcjonowania procesów poznawczych oraz komunikacyjnych, a także dostarcza wskazówek dla ich praktycznego wykorzystania.

III. KWALIFIKACJE ABSOLWENTA

Absolwent posiada zaawansowaną wiedzę z zakresu kognitywistyki, wyjaśniającą procesy poznania i komunikowania się z perspektywy: biomedycznej, filozoficznej, psychologicznej, pedagogicznej, lingwistycznej oraz informatycznej. Posiada ponadto umiejętności praktyczne obejmujące: ocenę procesów poznawczych (sposobowanie, uwaga, pamięć, myślenie, wyobrażenia) i komunikacyjnych (przekazywanie genetyczne i neuronalne, mowa werbalna i pozawerbalna, programowanie komputerowe), ocenę struktur zaangażowanych w poznanie i komunikację (np. neuroobrazowanie mózgu, analiza funkcjonowania narządów zmysłu oraz narządu mowy), zastosowanie podstawowych metod korekcyjnych (np. logopedycznych, psychopedagogicznych, fizjoterapeutycznych), podstawy modelowania relacji interpersonalnych (np. nawiązywania kontaktu, wykorzystywania postawy asertywnej, rozwiązywania konfliktów, wywierania wpływu), podstawy programowania i grafiki komputerowej.

Absolwent jest przygotowany do pracy w: administracji publicznej, mediach, placówkach badawczych, ośrodkach terapeutycznych i rehabilitacyjnych. Dla wszystkich tych zaś absolwentów, którzy w ramach studiów podstawowych uzyskali uprawnienia do wykonywania zawodu związanego z procesami poznawania i komunikowania (profesje medyczne – pielęgniarstwo, położnictwo, fizjoterapia, filologie języków obcych, dziennikarstwo itp.) ukończenie studiów z kognitywistyki stanowi udoskonalenie jednego z fundamentalnych wymiarów ich pracy. Ponadto, zdobycie w ramach studiów przygotowania pedagogicznego umożliwi absolwentom podjęcie pracy w szkolnictwie.

Absolwent ma także ukształtowane nawyki ustawicznego kształcenia i rozwoju zawodowego oraz jest przygotowany do podjęcia studiów doktoranckich.

IV. RAMOWE TREŚCI KSZTAŁCENIA

1. GRUPY TREŚCI KSZTAŁCENIA, MINIMALNA LICZBA GODZIN ZORGANIZOWANYCH ORAZ MINIMALNA LICZBA PUNKTÓW ECTS.

	Godziny	ECTS
A. Grupa treści podstawowych	110	9
B. Grupa treści kierunkowych	555	46
Razem	665	55

2. SKŁADNIKI TREŚCI KSZTAŁCENIA W GRUPACH, MINIMALNA LICZBA GODZIN ZAJĘĆ ZORGANIZOWANYCH ORAZ MINIMALNA LICZBA PUNKTÓW ECTS.

	Godziny	ECTS
A. Grupa treści podstawowych Treści kształcenia w zakresie:	110	9
1.Wstęp do kognitywistyki	15	1
2.Wprowadzenie do filozofii	30	3
3.Biologiczne podstawy poznania	65	5
B. Grupa treści kierunkowych Treści kształcenia w zakresie:	555	46
1.Pedagogika ogólna	50	4
2.Psychologia społeczna z elementami psychologii ewolucyjnej	30	4
3.Technologie informatyczne	50	4
4.Logika	30	5
5.Metodologia ogólna	30	5
6.Biopatologia postrzegania i komunikacji	65	5
7.Epistemologia	45	3
8.Neurologia	85	4
9.Psychologia procesów poznawczych	45	3
10.Sztuczna inteligencja	60	4
11.Psychologia komunikacji	65	5

3. TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

A. GRUPA TREŚCI PODSTAWOWYCH

1. Wstęp do kognitywistyki

Historia kognitywistyki. Multi- a interdyscyplinarny charakter kognitywistyki. Przedmiot materialny i formalny kognitywistyki. Kognitywistyka symboliczna i subsymboliczna. Główne ośrodki naukowe i kierunki badań kognitywistycznych.

2.Wprowadzenie do filozofii

Poznanie filozoficzne a poznanie naukowe. Klasyfikacja dyscyplin filozoficznych. Metody uprawiania filozofii. Główne szkoły filozoficzne: przegląd historyczny – filozofia starożytna (jońska filozofia przyrody, Sokrates, Platon, Arystoteles, Augusty); filozofia średniowieczna

(Anzelm, Abelard, filozofia arabska, Tomasz Akwinata, Duns Szkot i Eckhart); filozofia nowożytna (filozofia okresu renesansu, okres wielkich systemów nowożytnych, filozofia oświecenia w Anglii i we Francji, niemiecka filozofia krytyczna, filozofia Hegla), filozofia współczesna (pozytywizm, empiryzm, materializm, ewolucjonizm, Nietzsche, pragmatyzm, fenomenologia, filozofia analityczna, neopozytywizm, egzystencjalizm).

3. Biologiczne podstawy poznania

Przedstawienie budowy układu nerwowego oraz zasad funkcjonowania komórek nerwowych. Ogólne zasady działania receptorów oraz sposoby pozyskiwania i przetwarzania informacji. Przedstawienie poziomów integracji ruchowej oraz struktur odpowiedzialnych za ruchy dowolne. Poznanie mechanizmów snu i czuwania. Omówienie wyższych czynności układu nerwowego, takich jak pamięć i uczenie się, z uwzględnieniem roli odruchów warunkowych w tych procesach. Wyjaśnienie roli układu limbicznego w zachowaniu popędowym i instynktownym oraz rola emocji w powstawaniu uzależnień.

B. GRUPA TREŚCI KIERUNKOWYCH

1. Pedagogika ogólna

Myśl pedagogiczna i współczesne nauki pedagogiczne. Międzynarodowy wymiar edukacji. Szkoła jako instytucja społeczna i wychowawcza. Uczeń - jego potrzeby, zainteresowania i jego środowisko. Wychowawcza praca szkoły. Współdziałanie nauczyciela, uczniów, rodziców i szkoły z instytucjami pomocy pedagogicznej. Projektowanie procesu kształcenia. Formułowanie celów edukacyjnych. Plan jednostki dydaktycznej, dobór treści, metod, form i środków kształcenia. Ocena a ewaluacja procesu kształcenia. Jakość pracy szkoły i jej mierzenie. Kompetencje nauczyciela i jego rozwój zawodowy. Prawo oświatowe w pracy szkoły i nauczycieli.

2. Psychologia społeczna z elementami psychologii ewolucyjnej

Zachowanie jako wynik ewolucji biologicznej i kulturowej. Postawy i zmiana postaw. Spostrzeganie społeczne. Atrakcyjność interpersonalna. Procesy grupowe. Konformizm. Wpływ społeczny. Uprzedzenia i stereotypy.

3. Technologie informacyjne

Podstawy technik informatycznych przetwarzanie tekstów, arkusze kalkulacyjne, bazy danych, grafika menedżerska i/lub prezentacyjna, usługi w sieciach informatycznych, pozyskiwanie i przetwarzanie informacji – powinny stanowić co najmniej odpowiednio dobrany podzbiór informacji zawartych w modułach wymaganych do uzyskania Europejskiego Certyfikatu Umiejętności Komputerowych .

4. Logika

Wprowadzenie: historia logiki, logika jako filozofia vs jako organon filozofii. Teoria zdań – klasyczny rachunek zdań. Teoria nazw – klasyczny rachunek predykatów; sylogistyka. Nieklasyczne teorie logiczne: logika modalna i wielowartościowy rachunek zdań. Koncepcje logik nieautonomicznych (powiązanych z naukami przyrodniczymi i psychologią).

5. Metodologia ogólna

Wprowadzenie: dzieje refleksji metodologicznej. Metodologia jako subdyscyplina logiki. Metody fenomenologiczne (metoda fenomenologiczna według Husserla, inne podejścia do metody fenomenologicznej). Metody semiotyczne (kostka semiotyczna: syntaktyka, semantyka, pragmatyka, formalizacja języka). Metoda aksjomatyczna (budowa systemu

aksjomatycznego; pośrednie metody poznania, zasady definiowania i typy definicji). Metody redukcyjne (redukcja a indukcja, typy rozumowań redukcyjnych, struktura nauk przyrodniczych).

6.Biopatologia postrzegania i komunikacji

Wyjaśnienie zasad funkcjonowania receptorów czucia somatycznego, wzroku, słuchu i równowagi oraz przedstawienie podstawowych patologii tych układów. Przedstawienie korowych mechanizmów integracyjnych ze szczególnym uwzględnieniem tylnej kory ciemieniowej. Podanie podstawowych metod diagnostycznych stosowanych w badaniu układów czuciowych.

7.Epistemologia

Wprowadzenie: historia epistemologii, miejsce epistemologii w strukturze nauk, przegląd głównych stanowisk meta-epistemologicznych. Epistemologia ogólna: źródła, granice, podmiot poznania, prawda (definicja klasyczna i nieklasyczne; kryteria prawdziwości). Epistemologia szczegółowa: wiedza konieczna a wiedza prawdopodobna, rola języka w poznaniu, koncepcja uniwersaliów. Epistemologia znaturalizowana. Epistemologia społeczna.

8.Neurologia

Etiopatogeneza zaburzeń neurologicznych. Metody diagnostyczne w neurologii. Zaburzenia podstawowych funkcji życiowych: krążenia, oddychania oraz świadomości - ich wpływ na funkcje układu nerwowego. Zaburzenia czucia, ruchu i napięcia mięśniowego. Wady wrodzone i nabyte układu nerwowego. Choroby naczyniowe mózgu. Urazy mózgu i uszkodzenia rdzenia kręgowego. Choroby demielinizacyjne i degeneracyjne. Guzy mózgu. Choroby mięśni i nerwów obwodowych.

9.Psychologia procesów poznawczych

Reprezentacje umysłowe. Procesy elementarne: percepcja, uwaga i świadomość, pamięć, wyobraźnia. Procesy złożone: myślenie i rozwiązywanie problemów, uczenie się, podejmowanie decyzji.

10.Sztuczna inteligencja

Historia nauki. Główne podejścia (symboliczne i subsymboliczne) do kwestii związanych ze sztuczną inteligencją. Systemy oparte na logice rozmytej. Systemy rozpoznawania znaków (graficznych, fonicznych). Sztuczna inteligencja a twórczość artystyczna.

11.Psychologia komunikacji

Reguły komunikacji interpersonalnej. Komunikacja pozawerbalna. Psycholingwistyka. Bariery komunikacji interpersonalnej. Komunikacyjne metody rozwiązywania konfliktów. Nowoczesne formy przekazu.

V. PRAKTYKI PEDAGOGICZNE

Praktyki pedagogiczne są obowiązkowym elementem kształcenia i powinny trwać nie krócej niż 4 tygodnie. Zdobycie w ramach studiów przygotowania pedagogicznego umożliwi absolwentom podjęcie pracy w szkolnictwie.

VI. INNE WYMAGANIA

1. Kształcenie na drugim stopniu mogą podejmować osoby, które ukończyły studia pierwszego stopnia i uzyskały uprawnienia do wykonywania zawodu związanego z procesami poznawania i komunikowania (profesje medyczne – pielęgniarstwo, położnictwo, fizjoterapia, filologie języków obcych, dziennikarstwo itp.).
2. Za przygotowanie pracy magisterskiej i przygotowanie do egzaminu dyplomowego student otrzymuje 20 punktów ECTS.